

Rakli

Kiinteistönomistajat
ja rakennuttajat

Asemakaavojen ja rakentamislupien läpimenoajat - **Espoo**

Mitä seurannalla tavoitellaan?

Seurantamallilla ja seurannalla edistetään hankkeiden asiakaslähtöistä ja saumatonta etenemistä kaavasta rakentamislupaan. Sillä on myös laajempaa yhteiskuntataloudellista merkitystä.

Seuranta

- parantaa tiedolla johtamisen edellytyksiä;
- kannustaa kaupunkeja tukemaan toisiaan prosessien kehittämisessä;
- lisää vuoropuhelua, yhteistyötä ja yhteisoppimista kaupunkien sekä muiden viranomaisten ja investoijien välillä;
- auttaa käyttämään olemassa olevia resursseja tehokkaammin;
- edistää rakentamisen oikeaa ajoittamista;
- tehostaa kaupunkikehitystä, parantaa ennakoitavuutta ja nopeuttaa hankkeiden liikkeelle saamista;
- auttaa tunnistamaan haasteet eri kaava- ja lupatilanteissa;
- auttaa lisäämään tuottavuutta ja kannattavuutta kiinteistö- ja rakentamisalalla.

Seurantamalli pähkinäkuoressa

- Seuranta kattaa v. 2021-2025 aikana hyväksytyt tai voimaantulleet asemakaavat sekä myönnettyt tai voimaantulleet rakennus-/rakentamisluvat.
  - Mukana on kaikki rakentamiseen tähtäävät kaavat ja rakennus/rakentamisluvat.
- Tulokset esitetään mediaaneina.
  - Jokainen prosessin vaiheista käsitellään omana kestonaan.
- Kesto ei riipu pelkästään kaupungin toiminnasta, vaan kokonaisuudesta, jossa myös muiden viranomaisten ja hankkeeseen ryhtyvän toiminta sekä kaupungeissa ja yhteiskunnassa vallitsevat olosuhteet vaikuttavat läpimenoaikoihin.
- Seurannassa on mukana myös asemakaavoituksen nettokäyttökustannukset.
- Läpimenoaikojen tarkastelussa on käytettävissä prosessin keston leikkuri.
  - Voimaantulon pvm:n venyminen pitkälle hyväksymispäätöksen jälkeen indikoi valitusprosessista oikeudessa.
  - Kun kaavapäätöksen ja luvan myöntämisen jälkeisestä vaiheesta poistetaan alle 120 päivän (kaavat) ja 60 päivän (luvat) kestot, näkyviin jää läpimenoaika, joka *todennäköisesti* koskee valitukseen johtaneita tapauksia.
    - **Tässä esityksessä sekä kaavojen että lupien kestoihin hyväksymisestä voimaantuloon on sovellettu leikkuria ja ne siis ilmaisevat valitusprosessin kesto.**

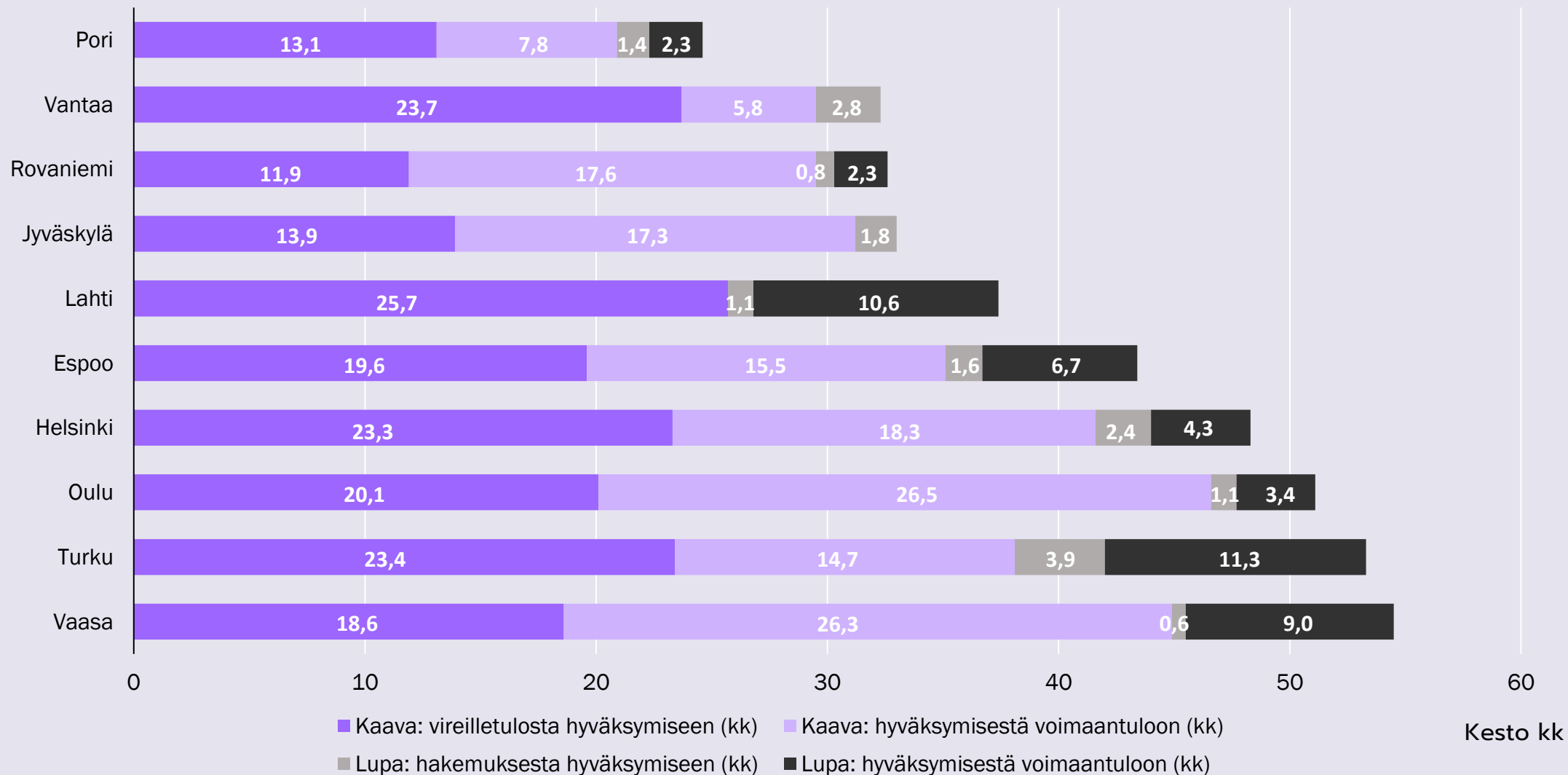

Rakli

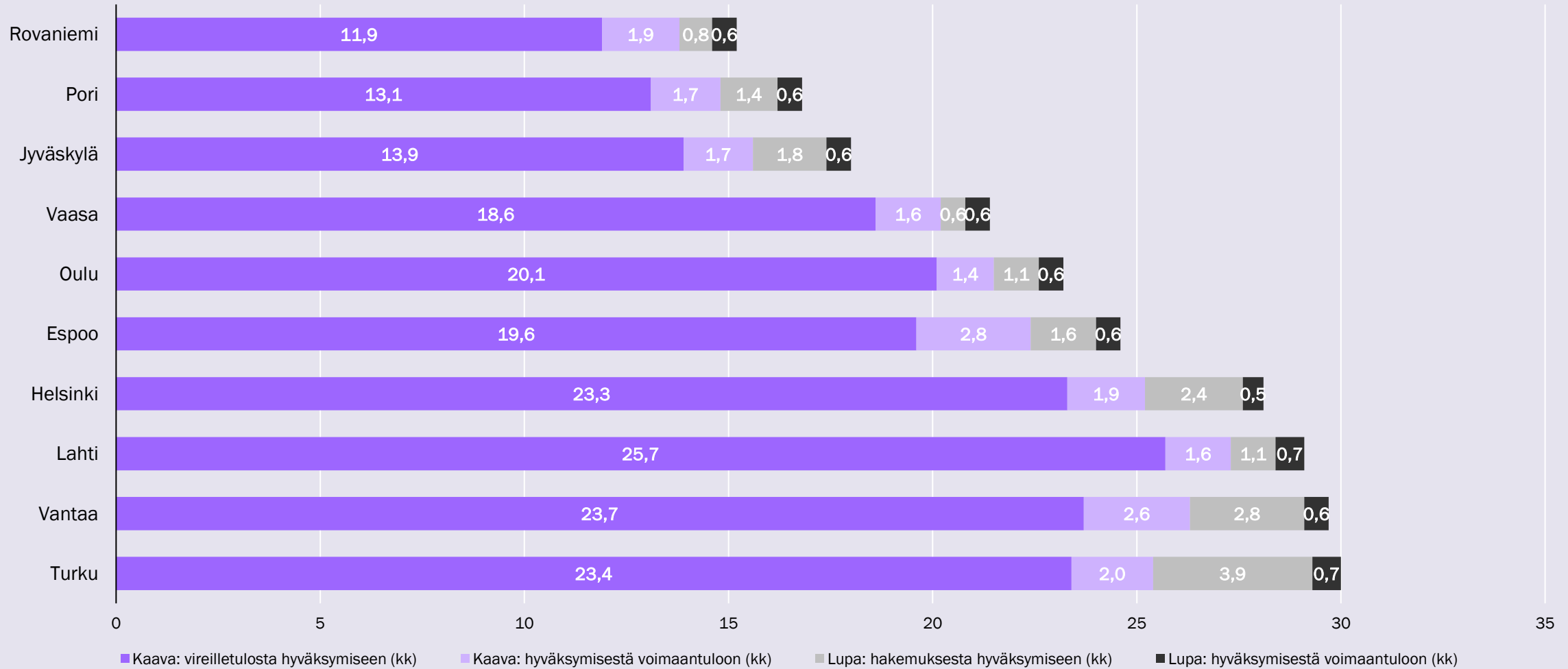
Kiinteistönomistajat
ja rakennuttajat

Tulosyhteenvedo

Käsittelyaikojen mediaanit kunnittain 2021-2025 valitusten oikeuskäsittely huomioituna

Käsittelyaikojen mediaanit kunnittain 2021-2025 kaikkien tapausten hallintokäsittelyt huomioituna

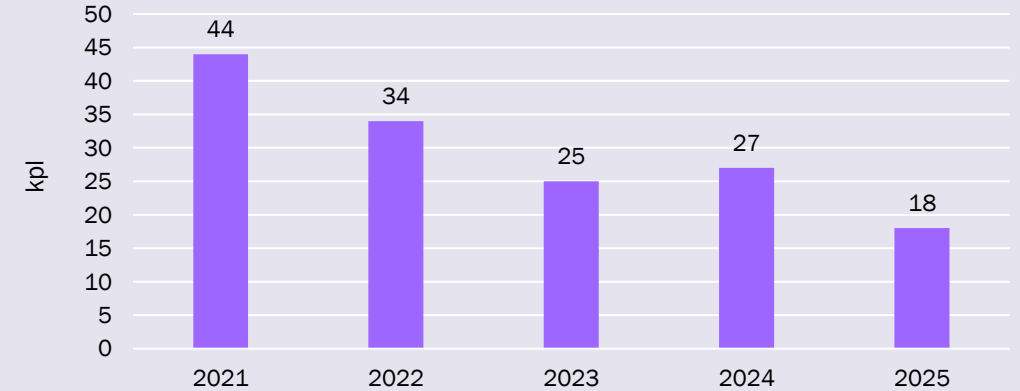

Kesto kk

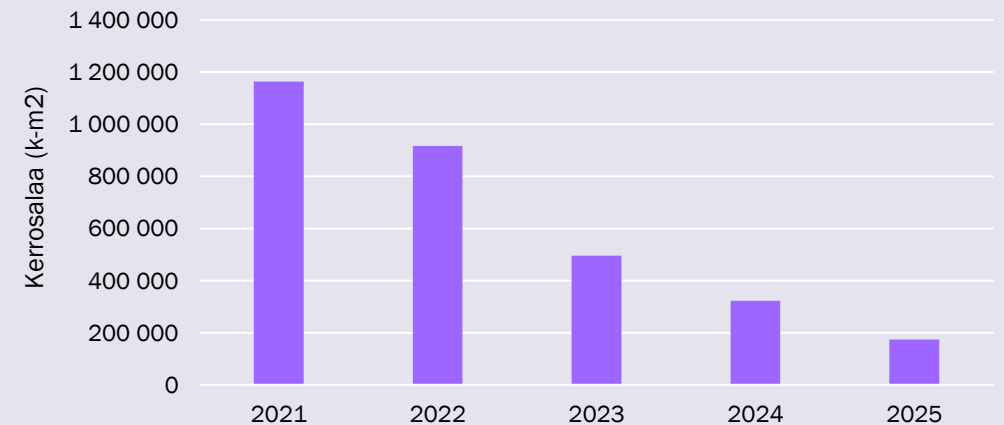
Espoo - Asemakaavojen määrät ja niissä olevat kerrosalat

- Espoossa hyväksytyjen asemakaavojen lukumäärä oli laskussa seurantajaksolla.
- Kaavoitetun kerrosalan määrä laski myös runsaasti.
  - Vuonna 2025 kaavoitettujen asemaakaavojen kerrosala oli vain 15% vuoden 2021 kerrosalasta.

Espoo - Asemakaavat
2021-2025

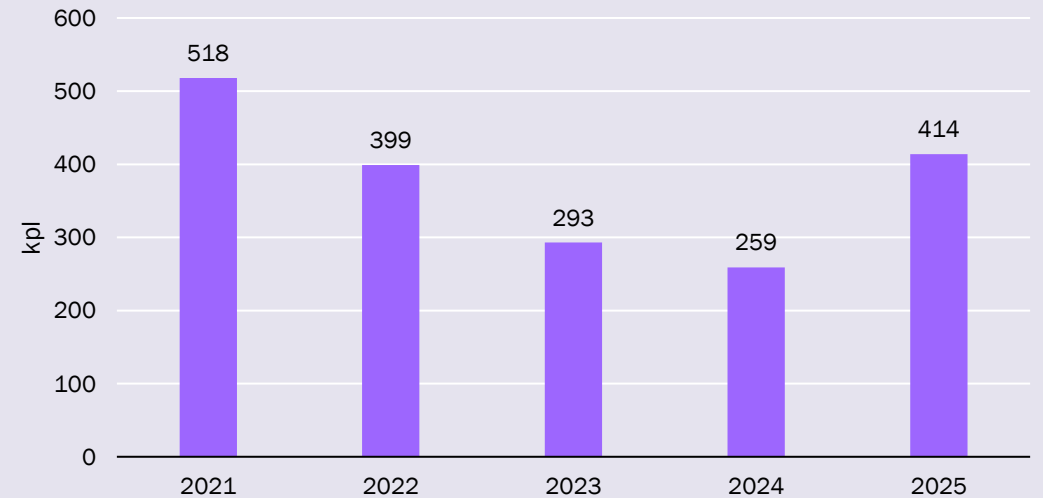
Espoo - Asemakaavojen kerrosalan määrä, k-m²
2021-2025

Espoo - Rakentamislupien määrä

- Espoossa rakentamislupien määrät olivat laskussa 2021-2024.
- Vuonna 2025 nähtiin jälleen nousua lupien määrässä.

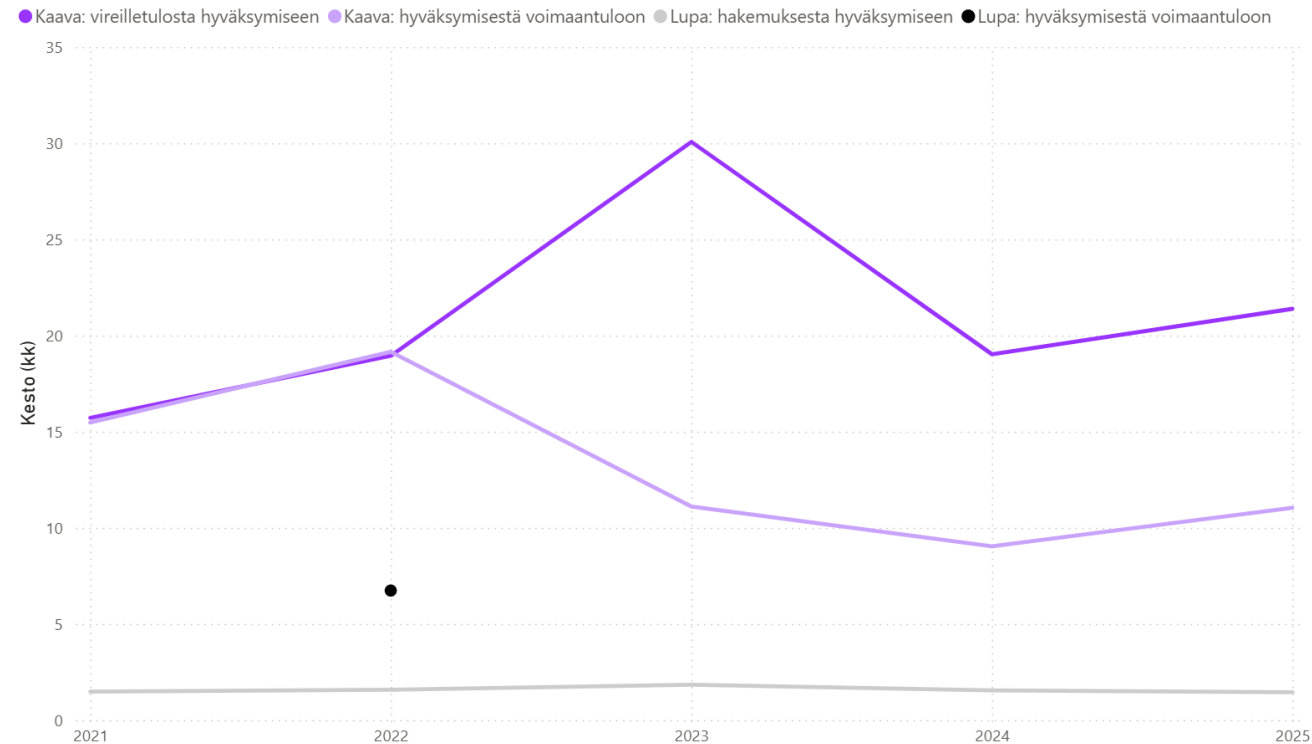
Espoo - Rakennus- ja rakentamisluvat
2021-2025

Espoo - Kestojen vuosikehitys

- Vuonna 2023 oli kaavan kestossa vireilletulosta hyväksymiseen piikki.
  - Muina vuosina kestot pysyivät suhteellisen tasaisina.
- Kaavavalitusten kesto laski.
  - Kesto hyväksymisestä voimaantuloon laski.
    - Suurin lasku (19,2 kk -> 11,1 k) tapahtui vuosien 2022 ja 2023 välillä.
  - Valituksen jälkeen voimaantulleita kaavoja oli yhteensä 34 kpl.
- Lupien kesto hakemuksesta hyväksymiseen pysyi tasaisena.
  - Valituksen jälkeen voimaantulleita lupia oli vain vuonna 2022, 2 kpl.

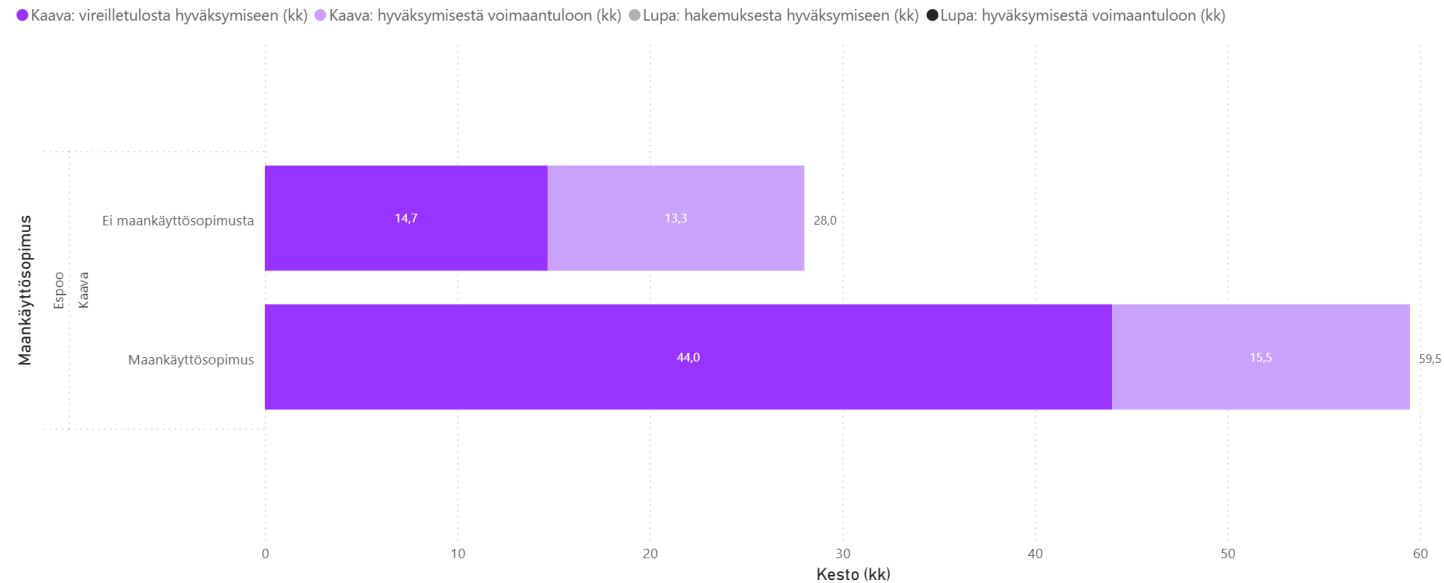
Käsittelyaikojen mediaanien vuosikehitys

Espoo - Maankäyttösopimuksen vaikutukset

- Kaikista asemakaavoista kolmannekseen liittyi maankäyttösopimus.
- Maankäyttösopimus kasvatti läpimenon kestoja vireilletulosta hyväksymiseen.
  - Espoossa maankäyttösopimuksen vaikutus oli kaupungeista suurin.
  - Ilman maankäyttösopimusta kesto oli 14,7 kk.
    - 4. sija seurannan 10 kaupungista.
  - Maankäyttösopimuksella kesto oli 44,0 kk.
    - 10. sija seurannan 10 kaupungista.
- Valituksia oli kaavoissa ilman maankäyttösopimusta 10 kpl ja maankäyttösopimuksellisissa 24 kpl.
  - Valitusprosessin kestoissa ei ollut yhtä isoa eroa.
  - Kaavoilla ilman maankäyttösopimusta valitusten läpimenoaika oli hieman lyhempi.

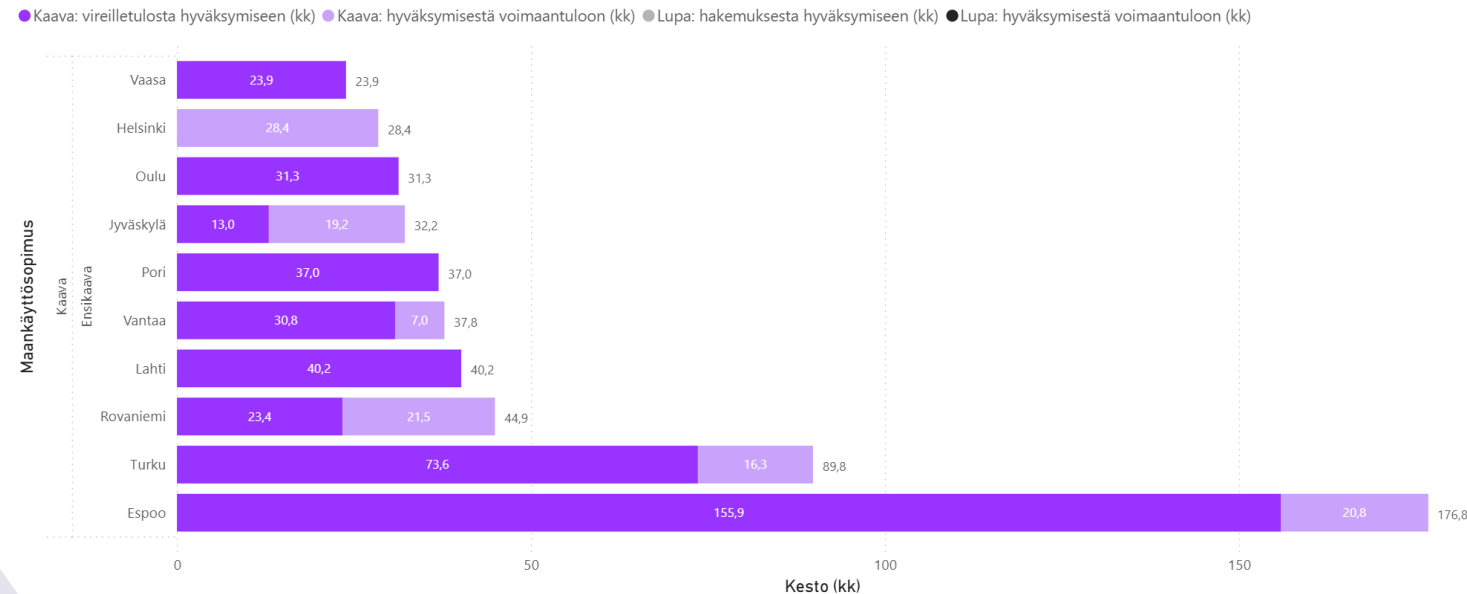
Käsittelyaikojen mediaanit maankäyttösopimuksella ja ilman

Espoo - Kaavatyypin vaikutukset

- Hyväksytyistä kaavoista ensikaavoja oli 11 kpl, muutoskaavoja 132 kpl ja yhdistelmäkaavoja 5 kpl.
- Läpimenoajan mediaani vireilletulosta hyväksymiseen oli ensikaavalle 155,9 kk.
  - 9. sija seurannan 9 kaupungista, joissa oli ensikaavoja.
  - Kestoissa oli suurta hajontaa.
    - Lyhin kesto oli 5,6 kk ja pisin 216,4 kk.
- Vastaava mediaani muutoskaavalle oli 18,8 kk.
  - 5. sija seurannan 10 kaupungista.
- Valituksia oli ensikaavoissa 4 kpl ja muutoskaavoissa 26 kpl.
  - Valitusten osuus oli 36% ensikaavoista ja 20% muutoskaavoista.
  - Valitusprosessin kesto oli ensikaavalle 20,8 kk ja muutoskaavalle 12,7 kk.

Ensikaavojen käsittelyaikojen mediaanit kaupungeittain

Espoo - Valitusten kestot hyväksymisestä voimaantuloon

- Läpimenoaikojen tarkastelussa on käytettävissä prosessin keston leikkuri.
  - Voimaantulon pvm:n venyminen pitkälle hyväksymispäätöksen jälkeen indikoi valitusprosessista oikeudessa.
  - Kun kaavapäätöksen ja luvan myöntämisen jälkeisestä vaiheesta poistetaan alle 120 päivän (kaavat) ja 60 päivän (luvat) kestot, näkyviin jää läpimenoaika, joka *todennäköisesti* koskee valitukseen johtaneita tapauksia.
- Kaavoista noin 22 prosentista valitettiin.
  - Kaavojen valitusprosessin keston mediaani oli 15,5 kk.
    - 4. sija seurannan 9 kaupungista, joissa oli valituksia kaavoista.
- Lupia tuli voimaan yhteensä 1836 kpl, joista kahdesta valitettiin.
  - Lupien valitusprosessin mediaani oli 6,7 kk.
    - 5. sija seurannan 10 kaupungista, joissa oli valituksia luvista.
- Ilman leikkuria kestoissa hyväksymisestä voimaantuloon huomioidaan myös kaavat ja luvat, joista ei ole valitettu.
  - Tämä kuvaa hallinnollisten prosessien kestoja.
  - Ilman leikkuria kesto hyväksymisestä voimaantuloon oli kaavoille 2,8 kk ja luville 0,6 kk.
    - Kaavoissa Espoon kesto oli seurannan kaupungeista pisin.
    - Luvissa sijoitus oli keskivertoa.

Asemakaavoitukseen käytetyt eurot 2021-2024

Kaupunkien oma työ + ostetut konsulttipalvelut

- Espoossa nettokäyttökustannukset olivat keskiarvoa suuremmat sekä euromääräisesti että asukasta ja kaavoitettua kerrosalaa kohden.
- Seurantamallin perusteella käytetyt eurot eivät suoraan johda nopeampiin läpimenoaikoihin.

Asemakaavat 2021-2024	Kpl yhteensä	Netto-kustannukset € yhteensä	Netto-kustannukset € yhteensä/v ka	Netto-kustannukset €/asukas/v ka	Netto-kustannukset €/k-m ²
Espoo	130	27 517 008	6 879 252	22,3	9,5
Helsinki	178	42 003 956	10 500 989	15,8	8,4
Jyväskylä	88	8 606 677	2 151 669	14,8	7,3
Lahti	52	5 788 175	1 447 044	12	6,8
Oulu	95	5 601 961	1 400 490	6,5	3,6
Pori	29	775 342	193 836	2,25	1,1
Rovaniemi	57	3 632 960	908 240	13,8	7,1
Turku	81	13 479 289	3 369 822	17	6,2
Vaasa	21	6 544 979	1 636 245	23,5	8,7
Vantaa	76	13 336 668	3 334 167	13,3	6,3
Keskiarvo	81	12 728 702	3 182 175	14,1	6,5

Lähde: VM:n keräämä kustannustieto asemakaavoituksesta

Rakli

Kiinteistönomistajat
ja rakennuttajat

Lisätietoa:

Kimmo Kurunmäki
Johtaja, yhdyskunta ja infra
puh. 0503736144, kimmo.kurunmaki@rakli.fi

Seuraa meitä [LinkedInissä](#) ja [Instagramissa](#).

